

ПЕДАГОГ

Читайте, брати мої,
Думайте, читайте...

М. Шевченку

ПРИКАРПАТТЯ

17 (104) 15 жовтня 1991 року

Газета Івано-Франківського педагогічного Інституту імені В. Стефаніка

Леонід КРАВЧУК:

„Сьогодні ми користуємося нагодою, щоб перед Об'єднаними Націями, перед усім світом урочисто заявити, що ми остаточно стали на шлях створення соборної незалежної правової держави, заснованої на принципах демократії і самоврядування, держави, де панівною нормою поведінки буде закон і тільки закон. Орієнтирами тут для нас є високі міжнародні стандарти в сфері прав і свобод людини. З цього шляху ми не відступимо ні на крок.“

(За матеріалами виступу на сесії Генеральної Асамблеї ООН).

Відгомін студентського літа

Організували змістовний відпочинок

Почався новий навчальний рік. Чи набрались діти нових сил за час канікул? Адже після гарного відпочинку і вчитися легше.

Допомогти організувати для молоді цікаве, змістовне дозвілля, а також ще раз перевірити свої педагогічні здібності — таке завдання стояло перед багаточисельним загonom студентів нашого вузу, який щороку відвідує в дитячі оздоровчі табори на педпрактику.

Ми побували в таборі «Вогник», що розташований в Яремчі. Як працювало тут нашим студентам? З цим питанням звертаюсь до начальника табору М. В. Будзака.

— В цілому я задоволений роботою івано-франківців. Конфлікти, звичайно, були але вирішували їх власними силами. Дуже допомагає в роботі досвід. 19 років керівництва таборами праці і відпочинку дають змогу виробити певні навички, принципи. Кого виділити з студентів? Та начебто всі непогані. Хоча вже не перший рік допомагають у роботі Дмитро Судак, Мирон Поштар, Роман Василюк (всі хлопці з V курсу істфаку). А в цілому можна працювати з кожним.

— Намагаємось організувати дозвілля дітей якомога цікавіше, змістовніше — підключається до розмови старший вожатий Дмитро Судак. Для дітей організуємо туристичні походи, екскурсії, циркові програми, концерти для батьків, конкурси. Вже 8-й рік відпочивають у нас румунські друзі. Цього літа провели для них «Дні Румунії та України». Постійні наші гості — чорнобильські школярі. Турбуємось, щоб завжди вони їхали додому задоволені.

Ось так жив яремчанський «Вогник». Не все, звичайно, було гладко. Проблеми тут такі ж, як в цілому у суспільстві: перебої з продуктами, дорожнеча...

Але люди, які працювали у цьому таборі, намагались дбати, щоб ці негаразди не відбивались на тих, хто менше всього винен — на дітях.

І, як мені здалося, турботи не минають безрезультатно. Чи всюди було так?

Олег СИНЕЛЬНИКОВ,
студент II курсу філологічного факультету.

До бібліотеки вчителя

Педагогічна громадськість схвально зустріла появу брошури «Естетичне виховання учнів профтехучилищ», автором якої є кандидат педагогічних наук, декан художньо-графічного факультету Івано-Франківського педагогічного інституту ім. В. Стефаніка І. В. Фічора. Ця невеличка праця нещодавно вийшла в серії «Бібліотека вчителя естетики» (№ 3, 1991 р.), яку видає Академія педагогічних наук.

Брошура адресована насамперед тим, кому не чужі проблеми становлення національної школи.

Стали першокурсниками

Щасливі усмішки на устах цих дівчат — Надії Белей, студентки I курсу фізико-математичного факультету та Віри Боднарук, першокурсниці філологічного факультету. Щоправду успішно склали вступні іспити і стали студентами нашого вузу. Попереду у них — неспокійне й цікаве студентське життя.

Фото Василя ДОРОНІНА.

З потому новин

У цей святковий день

У День вчителя у школі-лабораторії ІФДПІ з самого ранку панував святковий настрій.

Старшокласники урочисто вручали вчителям і працівникам учбового закладу квіти.

Навчально-виховний процес цього дня був трохи незвичний. Функції директора школи, завучів, учителів-предметників виконували... старшокласники. Так, одинадцятикласник Роман Дранчук був директором, завучами — Ігор Камінський та Галя Гаврилик.

— Можна з впевненістю сказати, що учні в основному з своїми обов'язками справились, — говорить заступник директора школи Тетяна Перезова. Значну допомогу їм надали заступник директора по виховній роботі Галина Іваницька, педагогічні організатори Олександр Коченаш, Олександр Шинкарук.

В день професійного свята учні підготували для педагогів культурно-розважальну програму. По шкільному радіомовленню за заявками вчителів виконувались пісні, звучали теплі поздоровлення.

День скорботи

Тисячі киян, представники багатьох країн світу зібралися в Бабиному Яру, щоб вшанувати пам'ять жертв фашистського геноциду.

За неповними даними, в 1941—1943 роках гітлерівці розстріляли тут понад 100 тисяч жителів Києва та військовополонених. Уряд України оголосив День пам'яті і скорботи.

Лицей діє

З 1 вересня на базі станції юнаків почав діяти перший у Луцьку лицей природничого профілю.

Лицейсти, окрім загальної середньої освіти, отримають знання з оцівництва, квітництва, лісівництва, основ екології та інших дисциплін природознавчого циклу.

А випускники будуть мати пільги при вступі до Луцького пединституту, львівських сільськогосподарського і лісотехнічного інститутів на спеціальності за фахом.

Школа мистецтв

Школа мистецтв незабаром відкриється у Долині, і, як планується, щороку прийматиме на навчання 100 обдарованих дітей міста.

Під новий навчальний заклад виділено приміщення колишньої середньої загальноосвітньої школи № 2. Вже вготовлено технічну документацію і після реконструкції яку передбачається прокласти строки, дітей і зичному, творче

Чимало різноманітних заходів було проведено за останній час у нашому інституті. Вище згадана конференція носила не буденний, а святковий характер. В її роботі взяли участь відомі стефанікознавці, літературознавці, науковці вузів України, викладачі та студенти нашого вузу.

Перед початком роботи для учасників конференції у вестибюлі актового залу була широко розгорнута книжкова виставка та експонати з бібліотеки музею освіти Прикарпаття ІФДПІ, з колекції відомого історика-краєзнавця Петра Арсенича.

Конференція розпочалася з пленарного засідання, на якому вступне слово виголосив ректор інституту професор В. І. Кононенко. Він розповів учасникам конференції про плідну роботу науковців та студентів інституту по вивченню творчої спадщини видатного новеліста. Зокрема, на філологічному факультеті обладнано «Стефаніківську світлицю», завершується робота по впорядкуванню Словника творів мови В. Стефаника, на черзі — створення центру стефанікознавства.

Про роль і місце Стефаника в сучасному літературному процесі — таким було повідомлення заступника голови облвиконкому Є. П. Чучука.

Відомим літературознавцям України перед початком засідання рішенням ректорату інституту вручені ювілейні медалі. Серед нагороджених доктор філологічних наук, професор, віце-президент РАУ Петро Кононенко, літературознавець, поет Євген Сверстюк, наш земляк, один з найавторитетніших стефанікознавців, професор Федір Погребенник, відомий літературознавець, кандидат філологічних наук Михайлина Коцюбинська, голова центрального комітету українців діаспори, завідувач відділу українців в бібліотеці конгресу США Богдан Ясінський.

На пленарному засіданні з відповідями виступили професор Петро Кононенко («Новели Василя Стефаника в контексті розвитку української новелістики XIX—XX ст.»), критик Євген Сверстюк («Василь Стефаник і духовність української нації»), професор Федір Погребенник («Феномен Василя Стефаника: підсумки і перспективи, вивчення його життя і творчості»), професор Віталій Кононенко («Національно-культурний мовний компонент у структурі художніх текстів В. Стефаника»), літературознавець Михайлина Коцюбинська («Дещо про експресіонізм у творчості Василя Стефаника»), краєзнавець Петро Арсенич («Василь Стефаник і народні вчителі (культурно-громадська співпраця з народними вчителями Покуття)'). Цікаве враження на присутніх справило позапрограмовий виступ випускника Станіславської гімназії Богдана Ясінського. Який зокрема сказав: «Кожен з нас, так званих емігрантів, взяв з собою на чужину «Синю книжечку» пішов у світ, і коли було нам тоскно, ми отворяли оту Стефанікову книжечку і насолоджувались тим, що давав нам Стефаник».

Учасники конференції працювали в секціях «Світогляд і творчість В. Стефаника», «Стефаник у контексті української та світової культури», «Мова і стиль творів В. Стефаника», «Педагогічні аспекти творчості В. Стефаника».

Гості мали можливість познайомитись з роботою кафедр і науковцями вузу. Так, з ініціативи кафедри ук-

раїнської літератури організовані екскурсії в літературно-меморіальні музеї Василя Стефаника, Марка Черемшини, музею історії Галича, пам'ятні місця, зв'язані з В. Стефаніком у місті Коломиї.

Після закінчення конференції я попросив поділитись враженнями окремих її учасників.

Микола ГРИЦЮТА, доктор філологічних наук, професор Київського державного університету, керівник секції «Світогляд і творчість В. Стефаника»:

ФОРУМ ВЧЕНИХ

у нашому вузі завершила роботу республіканська наукова конференція «Василь Стефаник і українська культура»

— Насамперед хочу наголосити, що цьогорічна конференція, присвячена Василеві Стефаніку, відрізняється від попередніх тим, що ми заглибились у художній світ В. Стефаника. Зараз творчість письменника бачимо в контексті світового літературного процесу. Про це свідчать виступи літературознавця Михайлини Коцюбинської, професора Ужгородського університету Лідії Голомб, завідувача кафедри української літератури Луцького педінституту Олександра Русака, доцента Кіровоградського педінституту Василя Марка.

Лідія ГОЛОМБ, професор Ужгородського університету:

— На високому рівні були прочитані доповіді відомих наших українських літературознавців Євгена Сверстюка та Михайлини Коцюбинської. Широко окреслені перспективи

питання у вивченні творчості видатного новеліста. Адже не секрет, що протягом тривалого часу, в силу тих чи інших причин у творчій спадщині письменника є чимало «білих плям». Окремі новели друкувались з купюрами, не вивчена до кінця епістолярна спадщина.

Олександр РУСАК, завідувач кафедри української літератури Луцького педінституту:

— Рівень роботи конференції доволі пристойний. Як для мене, хороше враження справили виступи про-

творчості Стефаника. Зокрема, порадували повідомлення студентів з філфаку Наталії Федорчак, Івана Андрусика, Івана Ципердюка. І що головне ці майбутні педагоги беруться за дослідження, які до цього часу ніхто з науковців не розробляв.

Володимир МІРОШНІЧЕНКО, доцент кафедри англійської філології Запорізького університету:

— Велике значення мають спілкування з колегами із вузів України. Досить цікавим, на мою думку, були доповіді ректора інституту імені В. Стефаника професора Віталія Кононенка, історика-краєзнавця Петра Арсенича. Хочу відзначити зрілий виступ з стилістичної точки зору на секції студентів другого курсу філфаку Наталії Федорчак.

Останнім часом вчені діаспори виявляють великий інтерес до вивчення творчості Стефаника. Тому було б доцільно прискорити створення на базі вашого інституту центру по вивченню стефанікознавства. Від цього ми б виграли усі.

Богдан МЕЛЬНИЧУК, доцент кафедри української літератури Чернівецького університету:

— На конференції визначені нові підходи у вивченні творчості письменника. Відрадно, що чимало науковців діаспори почали кваліфіковано вивчати творчу спадщину. Особливо хотів би відзначити наукове дослідження вченого з Філадельфії Ярослав Розумного.

Олександра ХИМИН, старший викладач кафедри української літератури Дрогобицького педінституту:

— Від роботи конференції я взяла собі дуже багато. Особливо сподобався мені виступ літературознавця Михайлини Коцюбинської, яка глибоко підійшла до вивчення творчості Стефаника у контексті західноєвропейської та світової літератур. Цей виступ націлює нас, молоде покоління науковців по новому підходити до творчості письменника.

Також вважаю, що на наступні наші конференції слід запрошувати і психологів. Адже практично усі твори та епістолярна спадщина глибоко психологічна. І вони потребують глибокого вивчення.

Наталія ФЕДОРЧАК, студентка філологічного факультету:

— Конференція справила на мене велике враження. Особливо сподобались мені виступи на пленарному засіданні професора Федора Погребенника, літературознавців Євгена Сверстюка та Михайлини Коцюбинської. Із їх виступів я усвідомила, що творчість В. Стефаника слід по новому вивчати і не лише в контексті української літератури, а й світової.

Я брала участь у роботі секції «Світогляд і творчість В. Стефаника». Виступила з повідомленням «Творчість В. Стефаника у перекладах Марії Скрипник». Вдячна літературознавцям, які висловили на мою адресу окремі побажання. В майбутньому думаю продовжити наукові дослідження творчості видатного письменника-новеліста у контексті західноєвропейської та світової літератур.

Хочу запропонувати, щоб в таких конференціях брали участь студенти інших вузів України, особливо східного регіону. На перспективу було б доцільно проводити щорічні стефаніківські читання у нашому інституті, щоб ми, майбутні педагоги, глибоко пізнавали творчість нашого славного земляка.

Мар'ян ГРИНЕР.

Лінографюра вчителя Ланчинської середньої школи Яреми ОЛЕНЮКА.

ВОЗВЕДЕМО ХРАМ У СВОЇЙ ДУШІ

Роль і місце української інтелігенції в сучасних умовах

В актовому залі інституту відбувся обласний збір інтелігенції Прикарпаття, темою яких стали три найважливіші на сьогодні аспекти «Україна. Незалежність. Інтелігенція».

У роботі форуму взяли участь: обласне Товариство української мови ім. Т. Шевченка, міська та крайова організація НРУ, обласне відділення Спілки письменників України, обласна організація Спілки художників України, обласна журналістська організація, обласне лікарське товариство, обласна Спілка наукових та ін-

женерних об'єднань, Союз українок та інші.

Високе зібрання відкрив колишній політ'язень, один з найталановитіших художників України Опанас Заліваха. Священик греко-католицької церкви отець Василік благословив вищезгаданий форум щирим словом молитви.

Від делегації нашого вузу на зборі інтелігенції Прикарпаття виступили ректор інституту, професор Віталій Кононенко і заступник голови Студентського братства Олег Синютка.

Йшла конструктивна розмова про

роль і місце інтелігенції на сучасному етапі у побудові незалежної суверенної України. Хоча і не обійшлося на зборах без гострої критики на адресу інтелігенції з уст голови обласної журналістської організації редактора газети «Західний кур'єр» Василя Гордієнка, та інших доповідачів. Вони акцентували на тому, що інтелігенція області не завжди іде в перших рядах, а пристосовується до сучасних умов. В її середовищі виникають апатія та розчарування.

Звичайно, якщо підійти критично і об'єктивно, то на нашу думку цей

форум не досяг належного ефекту. Не всі виступи носили конструктивний характер. Були намагання зведення особистих рахунків один на одного. Після першої перерви майже третина з усіх учасників зібрання так і не повернулася у зал. Тому на майбутнє слід більше працювати в питаннях підготовки і проведення таких заходів.

На закінчення форуму інтелігенції області було прийнято звернення учасників зборів інтелігенції Прикарпаття до всіх жителів області.

М. КАЗИМИРІВ.

Роман ПАЦІН,
вчитель Євразійської
середньої школи.

Між МОЛОТОМ і КОВАДЛОМ

(ПРИТЧА)

(Присвячується студентам
які голодували в жовтні
1989 року).

Горе тому,
що живе поміж двох вогнів.
Віда також живому
між мертвими каменями.
Не вижити людині
між молотом і ковадлом.

Бо кажуть одні: «Побудуємо рай
на землі. Правда з нами!» А інші
відповідають: «Ні! Наша правда! Рай
можливий лиш на небі!».

Одні хочуть рівності всіх. Хай
йдуть, сплять і одягаються всі одна-
ково. А інші кажуть, що не може цьо-
го бути. Нехай сповняють люди, що
заробляв вони і батьки їхні.

І ще переконані верні: «Людина
мізерна і має робити те, що всі! Пра-
ва за більшістю». А другі: «Не при-
совуйся до інших і живи своєю
совістю. Людина — вінець творіння
Божого».

І один та другий викрикнув:

«Хто не з нами, той проти
нас!».

І кожен готовий померти
за ідеї власні надумані.

І обоє засліплені ненавистю
та крові хочуть ворогів своїх.

А третій думає,
що неправий ні один, ні
другий.

Можливо, що обидва мають
рацію.

І розуміє він,
що людей можна примирити
між собою.

А буде так,
що проклянуть і залякують
його.

Відірвуть від матері-
батьківщини.

І кидатимуть в нього
каменями.

І розшиють на хресті.

Істинно кажу вам,
люди мали б жити, як брати
рідні

на грінній нашій землі,
які б різні вони не були.

Та немає цього серед нас...

Тож нехай будуть
благословенні ті,
що душу мають чисту

і віру у високе поклоніння
людини.

Бо не бояться вони
стати між молотом і ковадлом

Малюнок автора.

ФРАНКОВА КРИНИЦЯ: Вивчен-
ня творчості І. Я. Франка в школі:
Посібник для вчителів (За ред. Л. М.
Кіліченко. — К.: Рад. шк., 1991. —
288 с.)

Будівництво національної школи
сьогодні неможливе без суттєвих змін
у вивченні класичної літературної
спадщини. Адже тільки за цієї умови
багатий ідейно-естетичний потенціал
літератури може стати дієвим фак-
тором духовного і культурного воз-
в'ятку сучасних школярів.

Певну допомогу вчителю-словес-
нику в цій складній справі надасть
нове ілюстроване видання «Франко-
ва криниця», в підготовці якого бра-
ли активну участь викладачі нашого
інституту професор Л. М. Кіліченко,
кандидати філологічних наук М. І.
Голянич, О. М. Пилип'юк, М. Б. Хо-
роб, С. І. Хороб, асистент С. Г. Про-
цюк. Це дослідження охоплює весь
обсяг творів письменника, які перед-
бачені нині чинними шкільними про-
грамами, а також різноманітні як
класні, так і позакласні форми орга-
нізації навчально-виховної роботи. За
широкою проблематики це, мабуть,
перший (якщо не єдиний) за останні

вирішення тих чи інших методичних
питань).

Проте аналіз «Франкової криниці»
показує й всю складність пошуків
нових шляхів літературної освіти в
школі. Це стосується перш за все
вивчення художньої літератури саме
як мистецтва слова, без чого розпо-
ва про інші функції літератури втра-
чає сенс. Йдеться, зокрема, про ро-
боту учнів з художнім словом та про
освоєння ними теоретико-літературних
понять. Так, розмова про «арсенал
художніх засобів» (чи то в поезії
Франка, чи в його прозових творах)
переважно зводиться до лінгвістичного
аспекту (див. с. 70, 87—103, 123,
175) і здебільшого до пояснення ді-
алектичних слів. Більше того, робота з
художнім (образним) словом подекуди
може прямо протиставлятися визна-
ченню художнього підтексту твору.
На с. 135 читаємо: «Визначаючи май-
стерність автора оповідання («Гри-
цева шкільна наука» — І. К.), ак-
центуємо саме на... прихованому під-
тексті, а не на епітетах і порівнян-
нях, яких у творі багато, але які учні
не навчилися органічно пов'язувати
із психологічним аналізом характеру

„Мандрівки по сторінках Франкових творів”

20 років посібник (нагадаю, що кни-
га М. У. Походило «Іван Франко в
школі» вийшла другим виданням ще
в 1970 році).

«Франкова криниця» базується, в
основному, на двох засадах. Її ав-
тори намагаються, по-перше, відійти від
традиційного принципу викладання
матеріалу виключно по класах, по-
друге, не сковувати творчу ініціативу
вчителів-практиків, а запропонувати
«лише окремі зразки уроків, відмо-
вившись від чіткої системи» (с. 8).
Вже звідси видно, що нове видання —
це тільки спроба нового підходу до
вивчення творчості Каменяра в шко-
лі. Цим, на мою думку, закономірно
зумовлюються і основні характерис-
тики посібника — його сильні сторо-
ни, а також ті, що потребують по-
дальшої розробки в майбутньому.

«Франкова криниця» написана гру-
пою авторів, проте вона не перетво-
рюється на розрізнений збірник ста-
тей і відзначається певними єдиними
ознаками. В посібнику враховується
позитивний досвід франкознавства та
вивчення творчості Каменяра в шко-
лі. В тексті книги даються численні
посилання на кращі методичні і літе-
ратурознавчі роботи. Посібник подає
вчителям цікаві й різноманітні мате-
ріали біографічного, соціально-полі-
тичного, історико-літературного хара-
ктеру, факти як історії написання
творів, так і хронології їх сприйня-
ття (елементи історико-функціональ-
ного вивчення літератури). Творчість
Івана Франка розглядається в кон-
тексті розвитку української літера-
тури XIX — поч. XX ст., а також
порівнюється з визначними явищами
в російській літературі відповідної
доби. До речі, зауважу про корект-
ний і не кон'юнктурний підхід ав-
торів нового видання до висвітлення
проблем, які не мають остаточного
вирішення в сучасній науці і часто
викликають суперечки (це стосуєть-
ся, зокрема, тлумачення суті соціаль-
но-політичних поглядів великого пи-
сьменника та співвідношення його
творчості з методом соціального ре-
алізму — див. с. 29, 207).

З методичної точки зору в посіб-
нику важливе місце відводиться ак-
тивізації опорних знань учнів, дот-
риманню послідовності, наступності
в організації літературної освіти в
школі. Широко використовуються
міжпредметні зв'язки. Особлива ува-
га приділяється тим питанням, які
викликають труднощі у вчителів і
свідомо можуть ігноруватися (нап-
риклад, своєрідність і функції пей-
зажу в повісті «Захар Беркут» —
с. 144). Крім цього, переглядаються
деякі з існуючих підходів до вивчен-
ня окремих творів Івана Франка, а
також їх трактування. Нарешті, важ-
ливо підкреслити те, що в новому
виданні широко використовується все
краще з практичного досвіду вчите-
лів-словесників Івано-Франківщини
(подаються зразки уроків, практичне

героя». Але ж психологічний аналіз
в літературі неможливо реалізувати
поза сферою художнього слова? Я
не маю нічого проти лінгвістичного
аналізу літературного тексту (він ціл-
ком правомірний, але має свої спе-
цифічні завдання), та тільки не за-
рачунок аналізу літературознавчого,
який максимально (в силу своєї при-
роди) наближений до специфіки лі-
тератури як мистецтва слова і її ви-
кладання в школі. Що ж стосується
аналізу лінгвістичного (він, до речі,
теж представлений в посібнику), то
його елементи можуть застосовува-
тися вчителями, але в певних межах
і з урахуванням особливостей літе-
ратури як шкільного навчального
предмету.

Те ж саме стосується й жанрових
визначень, а також характеристики
методу Франкових творів. Тут в ок-
ремих статтях посібника спостеріга-
ється деякий різнобіб. На с. 183 уч-
ням пропонується відповідати на запи-
тання: чи відповідає «Борислав сміє-
ється» вимогам жанру роману? Од-
нозначно вказується на те, що «де-
далі частіше літературознавці назива-
ють твір І. Франка романом». Ра-
зом з тим на с. 184 (і в подальшо-
му розгляді цього твору) без всяких
пояснень заявлено: «...будемо назива-
вати його повістю». А навіщо тоді
було проблемне питання?

Крім того, на с. 207 «науковий
реалізм» «Борислав сміється» пода-
ється як щось «третє» порівняно з
методами критичного реалізму і со-
ціалістичного реалізму, між тим на
с. 232 чітко сказано: «Під науковим
реалізмом І. Франко розуміє критич-
ний реалізм...» Все вище сказане, на
мою думку, не дозволило до кінця
подолати прихильності до ідейно-тема-
тичного (чи ідейно-політичного?) а-
спекту в аналізі літературного твору.

І останнє. На майбутнє, як мені
здається, варто було б підсилити саме
методичну спрямованість подібних
видань, адже літературознавчими на-
рисами (навіть з суттєвими методич-
ними елементами) жанри науково-
методичної літератури не вичерпу-
ються. Так, в посібнику «Франкова
криниця» багато цілком слушних,
важливих методичних рекомендацій-
порад, які відповідають сучасним ви-
могам до процесу вивчення Франко-
вих творів. Але, на жаль, конкретних
варіантів того, як саме організувати
пізнавальну діяльність учнів на уро-
ці, щоб реалізувати висунуті вимо-
ги, на мою думку, недостатньо.

Висловлені мною зауваження і мір-
кування не можуть заперечити загаль-
ном позитивне значення книги «Фран-
кова криниця», яка, певна річ, буде
корисною для вчителів-словесників.
Тим більше, що завдання «мандрів-
ки по сторінках Франкових творів»,
як його визначила сама науковий
редактор видання Л. М. Кіліченко,
посібник, без сумніву, виконає.

Ігор КОЗЛИК

Степан Дмитрович БАБИШИН

На 74 році життя помер один з
провідних викладачів, доктор педаго-
гічних наук, професор кафедри педа-
гогіки і психології нашого інститу-
ту БАБИШИН Степан Дмитрович.

Народився у 1918 році в селі Но-
ве Поріччя Городецького району Хме-
льницької області.

У 1940 р. після закінчення Київ-
ського учительського інституту пра-
цював директором семирічної школи
у Вінницькій області.

У 1940 р. був призваний в ряди
Радянської Армії, брав участь в боях
з білофінами. Воював на фронтах Ве-
ликої Вітчизняної війни. Був поране-
ний.

В 1948 році закінчив Львівський
педінститут.

В 1951 році призначається заві-
дувачем Хмельницьким обласним від-
ділом народної освіти. Працював, зай-
мався науковою роботою.

В 1963 році переходить на роботу
до Івано-Франківського державного
педагогічного інституту, де працював
спочатку викладачем, потім доцентом,
а з 1986 року і до дня смерті про-
фесором кафедри педагогіки і пси-
хології.

В 1986 році захистив дисертацію
на здобуття вченого ступеня доктор-
а педагогічних наук.

Бабишин С. Д. був сумлінним пра-
цівником. За ратні і трудові звер-
шення нагороджений 11 урядовими
нагородами, в тому числі орденами
Великої Вітчизняної війни I та II
ступенів, орденом «Знак Пошани».

Професор Бабишин С. Д. плідний
вчений, опублікував більше 70 нау-
кових праць. В тому числі 6 книг.
Його найбільше знають як дослідни-
ка історії школи і освіти Київської
Русі. Книги «Школа і освіта Київсь-
кої Русі», «Антологія педагогічної
думки Древньої Русі і Російської
держави», Антологія педагогічної
думки Української РСР» широко ві-
домі серед педагогічної громадськості.

В останній час досліджував про-
блеми: «Історія народних шкіл ман-
дрівних учителів і народного вихо-
вання на Україні кінця XVI—XVIII
ст.», «Школа Запорозької Січі».

Степан Дмитрович був чуйною лю-
диною, надавав практичну допомогу
викладачам в роботі над докторськи-
ми і кандидатськими дисертаціями,
залучав учителів до наукової роботи.

Бабишин С. Д. виховав сина Лео-
ніда, який теж пішов батьківською
дорогою, є вчителем, займається на-
уковою роботою.

Пам'ять про Степана Дмитровича,
добру людину, викладача, вченого
буде жити в серцях його рідних і
товаришів, з якими він працював 26
років.

Колектив кафедри педагогіки і
психології.

Календар пам'ятних дат Івано-Франківщини

1. 1.10.
Міжнародний день музики.
2. 8.10.1846 р.
Народився Іван Біликовський, український композитор-самоук. Був засновником і першим диригентом Станіславського товариства «Боян». Видав шкільний пісенник, автор хороших творів на тексти Т. Шевченка. Помер і похований в Івано-Франківську.
3. 8.10.1841 р.
У с. Голосків Коломийського р-ну народився польський поет Ф. Карпінський (помер 1825 р.), який залишив цікаві спогади про О. Довбуша, В. Ваюрака.
4. 9.10.1886 р.
Народилася Іванна Блажкевич, українська письменниця і громадсько-освітня діячка. Авторка збірок оповідань і п'єс «Подоланочка», «Прилетів лелека», «Хто послав промінь», віршів, багатьох літературно-критичних та публіцистичних статей, кількох книжок на педагогічні і морально-виховні теми. Вчителювала у се-

лах Суботів, Залуква та Станіславі.
5. 20.10.1921 р.
Помер український письменник, перекладач, журналіст і видавець Іван Белей, який народився у Войнилові у 1856 р.
6. 28.10.1881 р.
Народився Дмитро Макогон, український письменник, культурно-освітній діяч, батько Ірини Вільде. Автор збірки віршів «Мужницькі ідилії», оповідань «Шкільні образки», «По наших селах», нарисів «Учительські гаразди». З 20-х років і до своєї смерті (1961 р.) працював у Станіславі, де й похований.
7. 30.10.1886 р.
Народився український фольклорист Л. В. Гарматій, який у 1893—1912 рр. учителював у селах Голови, Криворівні, Розтоки і Тюдів, де збирав і досліджував гуцульську народну творчість.
Укладачі: доцент, кандидат філологічних наук В. Т. Полек та завідувачий Музеєм освіти Прикарпаття ІФДПІ Ю. М. Угорчак.

Івано-Франківська турбаза „Прикарпаття“

в жовтні путівки для подорожей:

МОСКВА — з 18 по 26 жовтня, вартість путівки 298 крб.,
САНКТ-ПЕТЕРБУРГ — з 21 по 27 жовтня, вартість путівки 228 крб.
МОСКВА — з 26 жовтня по 3 листопада, вартість путівки 298 крб.,
САНКТ-ПЕТЕРБУРГ — з 26 жовтня по 1 листопада, вартість путівки 228 крб.
У вартість путівки входить проїзд поїздом.
За довідками звертатися за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Гетьмана Мазеги, 135, тел.: 3-84-28.

Народна фотостудія „Обрій“ представляє

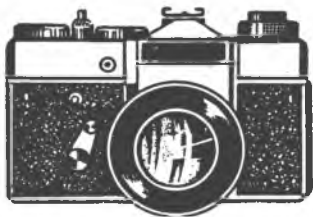

В ОБ'ЄКТИВІ— РЕСПУБЛІКА АДИГЕЯ

На знімках:

- Адигейка.
- Північний Кавказ.
- В горах.

Фото Анатолія
ВІЛЯХОВСЬКОГО.

Передплачуйте новий всеукраїнський журнал „Перевал“

Літературно-художній і громадсько-політичний часопис «Перевал» заснований Івано-Франківською обласною організацією Спілки письменників України. Івано-Франківськ, багатий літературними і мистецькими традиціями, матиме свій журнал!

«ПЕРЕВАЛ» — це нові твори відомих і молодих українських письменників, які живуть в Україні та за її межами.

«ПЕРЕВАЛ» — це публікація літературного спадку В. Атаманюка, В. Черняхівської, О. Теліги, М. Матвіїва-Мельника, С. Гурко, Р. Дурбака та багатьох інших замовчуваних письменників.

«ПЕРЕВАЛ» — це найкраща перекладна література світу — Едгар, П'єр, Ніцше, Нострадамус...

До співпраці в редакції журналу зголосились прикарпатські письменники Юрій Андрухович, Богдан Бойко, Галина Турелик та інші.

Передплачуйте журнал «Перевал».

Передплата ціна:

на 1992 рік — 20 карбованців;
на півроку — 10 карбованців;
на квартал — 5 карбованців.

Передплата приймається у всіх відділеннях зв'язку.

Звертаємось до трудових колективів, підприємств, кооперативів, колгоспів, церковних громадських організацій і громадян з проханням підтримати матеріально нове незалежне видання. Наш розрахунковий рахунок № 363302 в Івано-Франківському обласному відділенні Агробанку «Україна» МФО 336365.

Поспішайте передплатити журнал «Перевал» до 1 листопада 1991 р!

Рубрику веде лауреат міжнародних виставок і конкурсів художньої фотографії, член правління Спілки фотохудожників України Степан НАЗАРЕНКО.

Автор цих фотографій — Анатолій Віляховський, керівник дитячої фотостудії «Промінь» у Майкопі. Наш кореспондент Юліан Яковина познайомився з ентузіастом фотосправи на 1-му Всесоюзному фестивалі дитячих і юнацьких фотовиставок у Ташкенті (до речі, на цьому представницькому фотофорумі став дипломантом і студент філологічного факультету ІФДПІ Денис Овчар).

Ввічливі, скромний, енергійний — він приваблює до себе романтичність природи і якимось своєрідним, особливим відношенням до мистецтва фотографії. Його роботи відзначаються високим професіоналізмом.

Анатолій залюбки погодився співробітничати з нашою газетою. Незабаром у вестибюлі БК «Студентський» відкриється його персональна фотовиставка. Творчих успіхів тобі, Анатолію!

Лариса ДАВИДЕНКО,
наш кор.

Газета Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаніки.

Редиктор Євген ГОРДИЦЯ

17 (104) 15 жовтня 1991 року.

Газета заснована 30 вересня 1988 року.

Виходить українською мовою.

ГРОМАДСЬКО-РЕДАКЦІЙНА РАДА

З. БЕРЕГОВСЬКИЙ, заступник директора школи-лабораторії ІФДПІ.
М. ГРИНЕР, відповідальний секретар.

О. КИСИЛЬ, студентка педагогічного факультету.

В. КОНОНЕНКО, ректор інституту, професор, член-кореспондент Академії педагогічних наук СРСР.

Н. ЛИСЕНКО, завідувача кафедрою педагогії і психології (дошкільної), доцент.

Л. ПСТАВОВА, студентка філологічного факультету.

І. ПИКУЛЯК, студентка історичного факультету.

С. КОРОБ, старший викладач кафедри української літератури.

В. ХРУЩ, завідувач кафедри педагогії і психології, доцент, голова обласного відділення Педагогічного товариства.

НАША АДРЕСА:

ЗАКВДЬТЕ — м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, 2 поверх, каб. 209, 209а.

ТЕЛЕФОН — 96-4-13, 96-4-41.

ЗАСНОВНИК — Івано-Франківський педагогічний інститут імені В. Стефаніки.

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Літотипіст — Н. Бандюк, верстальниця — М. Недоступ, Г. Васильчук, фотомонтаж — М. Васильчук, А. Хоманець, друкарі — Л. Чемерницький, М. Васильчук.

Літературний редактор — кандидат філологічних наук З. Каспрішнін.

Науковий консультант, кандидат філологічних наук В. Полек.

Відповідальний за випуск — М. Грінер.

Газету віддруковано офсетним способом друку в Галицькій районній друкарні абрадандаву.

м. Галич, майдан Різдва, 31.
Директор друкарні Д. Кульчицький.

Редакція газети «Педагог Прикарпаття» залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.

Автори публікацій відповідають за добір, точність і об'єктивність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних даних, літературно-історичних, мистецьких, географічних та інших відомостей.

Виглошені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції.

Виходить двічі на місяць форматом А3-8.
Серія ІФ № 048.

Рукописи, малюнки і фотографії не рецензуються і не повертаються.

Ціна 10 коп.

Тираж 2000 примірників.

Підписано до друку 14.10.1991 р.

